

Gumbalkán je bláznivá akce, kdy z garáže vytáhnete starého favorita po dědovi a vyrazíte s ním na více jak tisíc kilometrů dlouhou cestu do rumunského Banátu. Vloni se tohoto dobrodružství zúčastnil i náš kamarád Jenda Hladík a my jsme se ho pro vás zeptali na zážitky z cest.

GUMBALKÁN

Ahoj Jendo, řekl bys o sobě, že jsi cestovatel?

Já jsem cestovatel z donucení (smích). Dříve jsem si myslel, že mě cestování nebude bavit, ale jedna kamarádka mě donutila, abych napsal na cestovatelskou seznamku, vybral si destinaci, která by mě bavila, a dohodl se, jestli by mě někdo nevzal s sebou. Tak jsem se připojil ke skupince, která jela lézt někam do chorvatských hor. Ocítl jsem se v dodávce s pěti lidmi, které jsem nikdy v životě neviděl a je z toho přátelství, které trvá dodnes. Od té doby jsem už pravidelně vyjížděl, ať na hory nebo na vodu.

JENDA HLADÍK, Dis., 32 let. Zdravotní „sestra“ v Domácím hospici sv. Michaela v Poličce. Oblíbený film: Coco. Je to animák a hlavní poselství je, že pokud vzpomínáme na naše zemřelé, tak oni stále žijí v našich srdcích. Oblíbená kniha: Síla zranitelnosti od Brené Brow, jež se věnuje tématu práce s vlastní zranitelností a studem.

Co se ti vybaví při slově Gumbalkán?

Totální balkánský chaos, ve kterém se ale cítím jako ryba ve vodě. Taky spousta vzpomínek, u kterých se stále popadám smíchy za břicho. Nádherné dobrodružství, mnohá setkání se zajímavými lidmi a spousta nových přátelství.

Co to je vlastně Gumbalkán?

Je to levná verze závodu, který se jezdí luxusními auty po celé Evropě. Oproti tomu Gumbalkán je nezávodní orientační roadtrip, který se jezdí z Česka na Balkán, a to auty, která můžeme nazvat jedním slovem – šroty. Podmínkou je auto s pořizovací cenou pod 25 tisíc nebo starší 33 let; ideálně, pokud splňuje obě podmínky. Auto je potřeba nějak nachystat, aby bylo schopné dojet tam a zase zpátky. Někdy se nepodaří ani to a některá auta dojedou maximálně tak na start. Už podle toho je zřejmé, že je to jedna velká party, navíc balkánského typu.

Vloni ses této akce zúčastnil, co tě k tomu vedlo?

Mým typickým chováním je vlétnout do všeho po hlavě. Nikdy jsem v cizině neřídil, ale hned jsem si řekl, že mě to bude bavit: někam se podívám, získám řidičské zkušenosti a celé to bude ohromná zábava.

Cílem je dojet na Balkán?

Cílem je rumunská vesnice Eibenthal neboli Tisové údolí, která byla v 19. století založena českými osadníky. V Rumunsku je v oblasti Banátu několik českých obcí, které

tam jsou už z doby Rakouska-Uherska. Mluví se tam pořád česky, platí se českými korunami a pije se české pivo. Pokud se tam přestěhuje rodilý Rumun, začne se učit česky. V Eibenthalu se každoročně pořádá známý Festival Banát.

Jede se přímou cestou z Česka do Rumunska?

Právě, že ne. Každý účastník dostane na začátku průvodce s kontrolními body, kterých je asi čtyřicet. Cesta není přímá, ale plná zákrut a odboček, a záleží na každém jezdcí, jestli projede všemi body. Není to tak, že bez checkpointu je účastník diskvalifikován, je to spíše o tom, jak si to chce užít a kolik má času. Navíc to jsou často místa, na která se

Po závadě cestou do servisu.

turista málokdy podívá a stojí za to je vidět. Mohou to být staré památníky, pozůstatky z války, staré mosty, přírodní útvary atd. My jsme kvůli autu některá místa záměrně vynechali, protože jsme ho nechtěli úplně zničit.

Slovo Balkán máme někdy spojené se špinou a chudobou. Je to skutečně tak?

Místy určitě ano. Slovinsko, Chorvatsko a Bosna až po Sarajevo jsou celkem v pohodě. Ale od Sarajeva dál je to naprosto jiný svět. Úplně zničená, rozdrbaná silnice, jedním slovem tankodrom, je tam silnicí první třídy. Lidi tam jsou jinak nastavení. V Srbsku nás varovali, že při jízdě na dálnici se někteří Srbové za cizince pověsí autem, začnou do vzduchu střílet plynovými pistolemi a donutí je zastavit. Po zastavení je začnou přesvědčovat, že mají závadu na autě; že jim praskla pneumatika a oni slyšeli, jak to bouchlo. Po-

kud jsou ti turisté naivní, v dobré víře, že jim místní chtějí pomoci, a vystoupí z auta, tak mezitím přijede druhá parta a kompletně jim vyberou auto. Prostě lidi tam fungují trošku jinak, než jsme zvyklí.

Chovají se takhle všichni Balkánci?

No, někdy ano. Ale určitě to nemůžu říct o celém Balkánu. Třeba Bosna je v tomhle úplně jiná. Navíc je to moc krásná země, ale není možné se tam v lese volně pohybovat, protože všude je plno min a člověk by to taky nemusel přezít. V Bosně je mix náboženství, prolínají se tam křesťané s muslimy. Třeba v hlavním městě Sarajevu jsou na jedné ulici čtyři kostely – židovská synagoga, pravoslavný a katolický kostel a vedle toho mešita.

Strávit týden ve starém autě na hrozných cestách může být náročné nejen fyzicky, ale i psychicky. Hádali jste se někdy?

Naše auto týden před závodem prodělalo klinickou smrt, a navíc nám vypadl člen posádky. Potřeboval jsem sehnat dalšího člověka do týmu a k tomu nové auto. Vstříc mi vyšel bratranec, který se vrátil po roce z Nového Zélandu. Ponorka našťastí přišla skoro až na konci cesty. Už nám zbývalo asi jenom 80 kilometrů do cíle, když jsme přijeli do nějaké vesnice a objevili tam hospodu. Sedli jsme si, bylo tam moc příjemně a na-

jednou jsme se začali hádat, jestli tam večer zůstaneme, nebo pojedeme až do cíle. Bratranec chtěl zůstat, protože byl po celodenní jízdě unavený; v hádce popadnul klíčky od auta a hodil je někomu za plot. Já byl rudý vzteky, protože náhradní klíče jsme neměli. Jak pro ně šel, potkal se u toho s majitelem, který na něho vyjel, že auto teď patří jemu. Nakonec to spravilo pozvání na pivo a dnes se tomu už jenom smějeme.

Jiná krizová situace nastala na srbských hranicích, kde se nás, stejně jako všech, ptali, jestli s sebou nemáme nějaké drogy, alkohol, cigarety atd. Protože spolujezdec jeden čas pracoval jako celník, tak se jich zeptal, jak jsou na tom s drogami oni, celníci. Po téhle otázce jsme museli ihned zajet stranou a celníci nám komplet prošacovali auto. Mezi námi v tom okamžiku nepanovala úplně vřelá atmosféra, ale nakonec jsme to zvládli.

V jakém autě jste jeli?

Jeli jsme Fordem C-MAX s nefunkčním rádiem. Celu dobu jsem se těšil, že na Balkáně budu chytat místní rádia a budu si s nimi zpívat ty jejich písničky a... prostě ani tůk. Auto jsme ještě před závodem ladili – do spodku jsme kvůli šutrům a výmoluům přidělali plech a trochu jsme ho nadzvedli, aby mělo větší prostupnost terénem. Jeli jsme čtyři chlapi a bylo to celkem pohodlné. Za den jsme najeli tak 900 kilometrů.

Mnoho aut si s sebou bere náhradní pneumatiky. To se jich během týdenní cesty tolik zničí?

No, když se jede na místních balkánských cestách, tak by ses divil. Jak jsem říkal, my jsme právě kvůli tomu některé kontrolní body vynechali. Některé posádky se s tím ale nemažou a to auto fakt dodělají.

Je na cestě i něco nebezpečného?

Ne, vůbec. Snad jenom na Transalpině, což je silnice vedoucí přes vrcholky rumunských Karpat. Žijí tam medvědi, ale už jsou na lidi zvyklí a turisté si s nimi fotí selfiečka. Nakrmíš z auta medvěda, uděláš si fotku a jedeš.

Jaký byl tvůj nejhorší zážitek?

Ve Slovinsku nám o víkendu prasknul držák vstříkovaní a do kabiny nám šel vzduch s naftou. Nikde jsme nesehnali náhradní a pojišťovna nám řekla, že to budou řešit až v pondělí. Ale chlápek s odtahem, jmenoval se Ahmed, nám nabídl, že má kámoše a ten nám to opraví i v neděli. Takže jsme se ocitli ve slovinské garáži, a tam nám to opravdu opravili. Překvapení přišlo při placení, kdy po nás chtěl 100 Euro. My jsme se začali dohadovat, protože předtím říkal, že to bude stát pár Euro. Týpek si někam zavolal a najednou přijela dvě auta a z nich vyskákalo osm maníků s kladivý a začali se nám dobývat do auta. Nějakým způsobem jsme to usmlouvali na 80 Euro, ale bylo to hodně nepřijemný. Ale zase ta oprava byla tak kvalitní, že nám vydržela celou cestu tam i zpátky. Byla to prostě nádherná cesta plná dobrodružství.

Děkujeme za rozhovor

Otázky kladl František Jakubec

Foto: David Pdrabský; Archiv Jendy Hladíka; Gumbalkán.cz